

Notat

Saksbehandler Mariann Jøssang

Vår ref. 18/00583-10

Dato 13.08.2018

Notat - Oppfølging av Hovedutvalg for oppvekst og kulturs behandling 30.05.2018, HOK-sak 13/18

I hovedutvalgets behandling 30.05.2018 i sak 13/18 – *Kroer skole – Struktur og drift fra 2019*, bes om mer informasjon om:

- *Befolkningsprognoser*
- *Oppsett over den antatte økonomiske besparelsen ved nedleggelse av Kroer skole der usikkerheten rundt hver post angis som sikker/svært usikker*
- *Hva skal Kroer skole brukes til dersom den legges ned?*
- *Kostnadsberegninger og vurderinger på elever med særskilte behov og vedlikeholdskostnader*

Punkt 1 – Befolkningsprognoser

Mer informasjon om befolkningsprognoser vil bli gitt til politikerne i møte, berammet den 20. august.

Punkt 2 – Økonomiske konsekvenser

Elevtall

Elevtallene i skolemodellen er basert på skolens faktiske elevtall per 1. september. *Diagram 1* på neste side viser innrapporterte elevtall per 1. september i perioden 2011 til 2017. Oversikten viser det faktiske antallet elever ved skolene, og ikke antall folkeregistrerte barn i alderen 6-12 år bosatt innenfor den aktuelle skolekrets.

Vår ref.: 18/00583-10

Postadresse

Postboks 195

1431 Ås

post@as.kommune.no

Besøksadresse

Skoleveien 1

1430 ÅS

www.as.kommune.no

Telefon

64 96 20 00

Telefaks

.

Org.nr.

964 948 798

Bankgiro

1654.07.99605

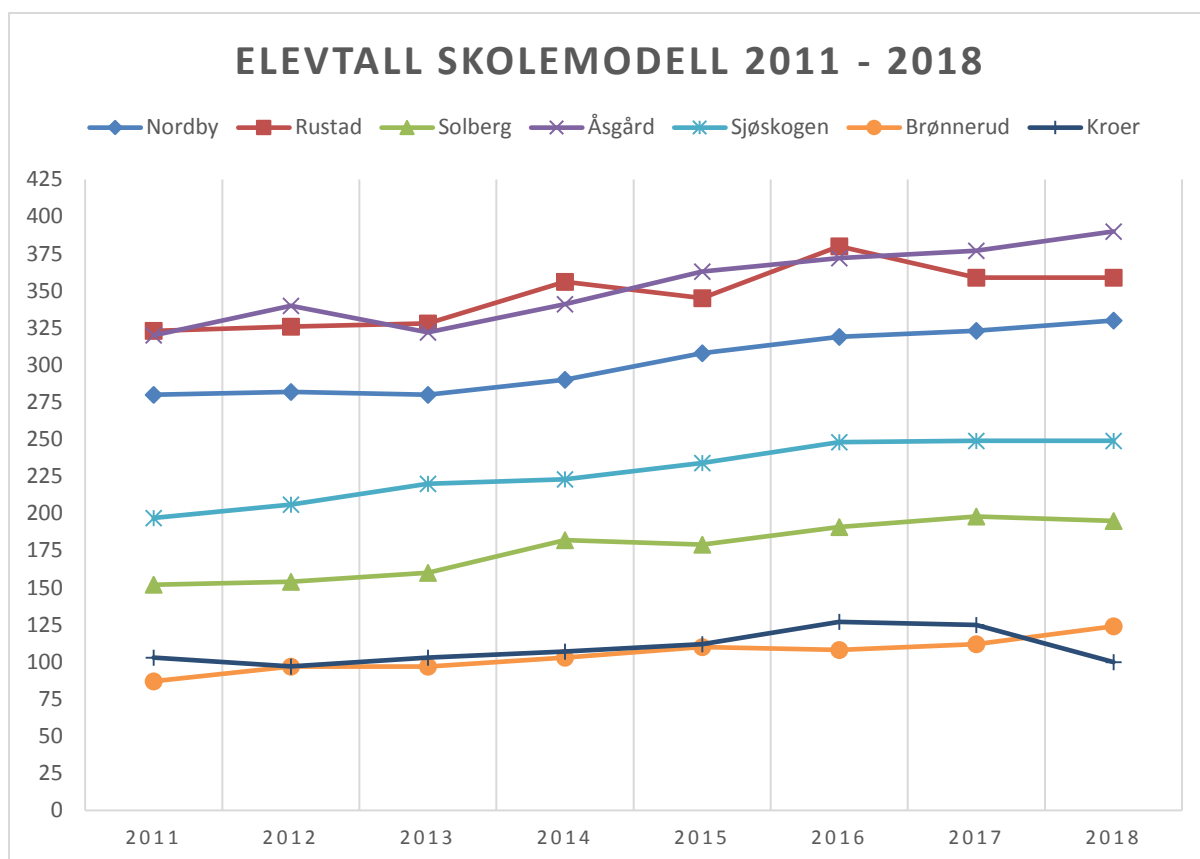

Diagram 1 Diagrammet viser antall innrapporterte elever per 1. september. Tall for 2018 er skolens siste oppdaterte elevtall per 1 juli 2018. Elevtall for Kroer er i denne fremstillingen inkludert elever i Velkomstklassen, til og med 2017.

Kroer skoles innrapporteringer per 1. september viser at skolen har hatt en økning i elevtall i perioden 2012 til 2017. Velkomstklassen har vært lokalisert på Kroer, samt at barn fra Bjørnebekk asylmottak som ikke gikk i Velkomstklassen, har vært elever ved skolen. Denne gruppen har utgjort mellom 15 og 20 elever av det totale elevtallet. Siste oppdaterte elevtall ved Kroer skole fra august 2018, er 100 elever. Dette er en nedgang på omtrent 24 elever fra 1. september 2017 til siste oppdaterte elevtall per 1 juli 2018, hvorav 14 av elevene per 1. september 2017 ved Kroer skole var Velkomstklasseelever. Dersom en ser på de innrapporterte tallene per 1. september over flere år, så har elevtallet ligget på rundt 100 elever ved Kroer skole.

Skolemodellen - Fordeling av midler

Fordelingen av midler til skolene i Ås skjer i hovedsak gjennom kommunens modell for finansiering av skoler, heretter omtalt som *skolemodellen*. Den totale rammen til skolene oppdateres hvert år med lønnsvekst, effekten av elevtallsendringer og eventuelle pålegg som krever økt ressursbruk. Den nye rammen fordeles deretter til skolene i to trinn:

Trinn 1:

Alle skolene får et grunnbeløp. Grunnbeløpet skal dekke kostnader for administrasjon, herunder rektor, inspektør og skolekonsulent. For barneskolene, bortsett fra Brønnerud og Kroer og ungdomsskolene skal grunnbeløpet i tillegg

dekke undervisning for hhv inntil 140 og 60 elever. Grunnbeløpet justeres årlig med lønnsvekst.

Trinn 2:

De resterende midlene, fordeles på skolene etter en elevsats som beregnes i skolemodellen. Fordelingen skjer på følgende måte:

- Barneskolene, bortsett fra Brønnerud og Kroer, får elevsats for antall elever over 140.
- Brønnerud og Kroer får denne elevsatsen for alle elevene.
- Det beregnes en egen elevsats for ungdomsskolene. De får denne for alle elever utover 60.

Estimat for kommende budsjettår

Kroer skole vil for budsjettåret 2019 få 3,11 mill. kroner i grunnbeløp. Som tabell 1 viser, får de andre skolene ca.9,78 mill. kroner i grunnbeløp.

Skole	Elever høst 2018	Grunnbeløp
Nordby	330	9 775 252
Rustad	359	9 775 252
Solberg	195	9 775 252
Åsgård	390	9 775 252
Sjøskogen	249	9 775 252
Sum ordinær modell	1523	48 876 260
Brønnerud	124	3 110 728
Kroer	100	3 110 728
Sum barneskole	1747	55 097 716
Ås ungdomsskole	352	5 604 656
Nordbytun	281	5 604 656
Sum ungdomsskole	633	11 209 312

Tabell 1 Beregning av skolebudsjettene for 2019, med utgangspunkt i siste oppdaterte elevtall skoleåret 2018/19.

I tabell 2 ser en hvordan de totale rammene kan se ut med foreløpige elevtall for skoleåret 2018/2019. Tabellen viser også kostnaden per elev om skolens ramme deles på alle elever ved skolen. Som tabellen viser vil kostnaden per elev bli i overkant av 20 000 kr høyere ved Kroer og Brønnerud enn ved de øvrige barneskolene. Kostnadsnivået ved Kroer skole er med et elevtall på 100 den eneste barneskolen som overstiger kostnadsnivået til ungdomsskolene, som har flere undervisningstimer og høyere lærerkostnader.

Skole	Elever høst 2018	Fordeling pr. elev modell	NY ramme 2019 pr modell
Nordby	330	63 355	20 907 000
Rustad	359	62 969	22 606 000
Solberg	195	66 656	12 998 000
Åsgård	390	62 621	24 422 000
Sjøskogen	249	63 024	15 693 000
Sum ordinær modell	1523		96 626 000
Brønnerud	124	83 677	10 376 000
Kroer	100	89 700	8 970 000
Sum barneskole	1747		115 972 000
Ås ungdomsskole	352	87 122	30 667 000
Nordbytun	281	87 374	24 552 000
Sum ungdomsskole	633		55 219 000
Sum	2380		171 191 000

Tabell 2 Fordeling per elev viser den gjennomsnittlige elevkostnaden ved den enkelte skole. Tabellen viser også ny ramme for 2019, forutsatt siste oppdaterte elevtall for skoleåret 2018/19.

En ser også at elevkostnaden ved Kroer skole er høyere enn ved Brønnerud. Dette skyldes at kostnad per elev vokser eksponentielt når elevtallet går ned mot 100 og lavere. For øvrig innebærer dette at kostnad per elev vil dobles i forhold til gjennomsnittlig elevkostnad på de øvrige barneskolene (bortsett fra Brønnerud), dersom elevtallet går ned mot 80 til 75 elever.

Rektorene ved Brønnerud og Kroer skole har i flere år rapportert at rammen til skolen oppleves som krevende. Det er særlig krevende når elevtallet kryper under 100 elever. En eventuell økning i fordeling av midler til Kroer og Brønnerud vil medføre reduserte rammer til de andre skolene om ikke rammen for skole totalt sett styrkes.

Hva koster det å opprettholde en fulldelt skole, uavhengig av elevtall?

- 7 fulldelte trinn krever 5162 årstimer til undervisning totalt. Ett lærerårsverk tilsvarer 741 årstimer undervisning. Omregnet til lærerstillinger tilsvarer 5162 årstimer ca 7 lærerårsverk.
- I tillegg kommer lærerårsverk til kontaktlærerfunksjon, teamlederfunksjon etc. som gir reduksjon i leseplikten. Rapporteringer de siste tre årene viser at det beregnede årsverk utført av undervisningspersonale til annet enn undervisning (som gir reduksjon i leseplikten) har vært ca 1,5 årsverk ved Kroer skole.
- I tillegg kommer ressurser til ledelse og administrasjon, som for tiden utgjør 1 årsverk rektor, 0,5 årsverk inspektør og 1 årsverk konsulent.

- Med administrasjon og ledelse ser det ut til at skolen minimum må ha 11 årsverk for å kunne drive en fulldelt skole. Det er da ikke medregnet midler til vikarbudsjet, driftsmidler eller spesialundervisning. De siste tre årene er det blitt registrert i snitt ca 2 lærerårsverk knyttet til spesialundervisning.

Med et elevtall på 100, vil skolens budsjetttramme på 8 970 000 mill. kroner tilsvare omtrent 11 årsverk, inkl. administrasjon. Fra høsten 2018 er det registrert 12,5 årsverk inkl. administrasjon og ledelse, hvorav 10 årsverk er til undervisning. Dette tilsvarer en lønnsramme som er høyere enn budsjetttrammen skolen vil bli tildelt med et elevtall på ca 100. Når elevtallet synker ned mot 100 elever, synes det som om at skolen må få tilført midler utover ordinær budsjetttramme for å kunne opprettholde fulldelte trinn.

Økonomiske konsekvenser

Dersom elevene på Kroer flyttes til Rustad skole vil dette gi kommunen følgende besparelse:

Grunnbeløp skole*			3 111 000	Sikker
Renhold	0,5	600000	300 000	Sikker
Renhold artikler			30 000	Sikker
Drift	0,5	800000	400 000	Sikker
Strøm	0,5	259000	129 500	Sikker
Drift varer/tjenester	0,5	181000	90 500	Sikker
Sum			4 061 000	

Tabell 3 Besparelse ved overflytting av elever på kroer skole til Rustad skole

Forutsetningene som er lagt til grunn er:

1. Grunnbeløpet i skolemodellen skal dekke kostnader til administrasjon. Det forutsettes at Rustad skole kan ta imot elevene uten behov for å styrke egen administrasjon. Dette vil dermed være 3,111 mill kroner i spart kostnad for kommunen.
* Det vil imidlertid kunne oppstå økt behov for ½ sekretærressurs til nye Rustad skole ved overflytting av 100 elever.
2. Det benyttes i dag 0,5 årsverk til renhold og 0,5 årsverk til ulike tjenester fra driftsavdelingen på eiendom. Dette utgjør henholdsvis 300 000 kroner og 400 000 kroner.
3. Det er lagt til grunn at det ikke er mulig til å spare mer enn 50 % av strømkostnaden og 50 % av vare og tjenestekjøp da dette i stor grad er knyttet til service og alarmsystemer. Totalt sett gir dette 250 000 kroner i sparte kostnader (inkl renholdsartikler).

Effekter i skolemodellen:

	Alternativ 1: Opprettholdelse av Kroer skole	Alternativ 2: Overflytting av elever fra Kroer til Rustad skole**	Gevinst ved stordrift
Nordby	20 907 000	21 137 000	230 000
Rustad	22 606 000	27 296 000***	
Solberg	12 998 000	13 064 000	66 000
Åsgård	24 422 000	24 725 000	303 000
Sjøskogen	15 693 000	15 815 000	122 000
Sum ordinær modell	96 626 000	102 037 000	
Brønnerud	10 376 000	10 526 000	150 000
Kroer	8 970 000		
Sum barneskole	115 972 000	112 563 000	871 000
Ås ungdomsskole	30 667 000	30 837 000	170 000
Nordbytun	24 552 000	24 681 000	129 000
Sum ungdomsskole	55 219 000	55 518 000	299 000
Total ramme	171 191 000	168 081 000	

Tabell 4 Tabellen over viser hvordan rammene ved de to alternativene; opprettholdelse av Kroer og overflytting av elever fra Kroer til Rustad skole, kan se ut. Tabellen viser et estimat for ny ramme for 2019, med siste oppdaterte elevtall for skoleåret 2018/19.

** Grunnbeløpet til Kroer skole er tatt ut av den totale rammen.

*** I grunnbeløp for Rustad skole er det lagt inn at det skal dekke de første 190 elevene, og ikke de første 140 elevene, for å illustrere én av flere måter man kan hente ut stordriftsfordeler på. Den økte rammen til Rustad skole tilsvarer en differanse på omtrent 4,7 mill. kroner som igjen tilsvarer omtrent 6 lærerårsverk.

Alternativ 1 viser et estimat på skolenes rammer basert på siste oppdaterte elevtall for skoleåret 2018/19. Tallene vil sannsynligvis endre seg frem mot telledato 1.9. som benyttes til budsjettingen for 2019. Kroer skole forventer 100 elever skoleåret 2018/19. Dette gir kr 8,97 mill. kroner i ramme. Total ramme for skolene er ca. 171 mill. kroner. Sats per elev er med utgangspunkt i disse grunnlagsdataene beregnet til 58 588 kr over 140 elever for barneskolene, bortsett fra Brønnerud og Kroer som tidligere nevnt får denne satsen fra første elev. Det beregnes egen elevsats for ungdomsskolene som tildeles for elever over 60.

Alternativ 2 viser hvordan rammene kan se ut dersom elevene på Kroer (100 elever) flyttes til Rustad skole. Det er i denne fremstillingen lagt inn en stordriftsfordel ved at Rustad skole må dekke 190 elever av grunnbeløpet på 9,78 mill. kroner i stedet for 140 elever. For Rustad skole innebærer dette at de får ca 2,3 mill. kroner mindre enn

dersom grunnbeløpet dekket de første 140 elevene. Sats per elev over 140, blir da 59 799 kr for barneskolene (bortsett fra Brønnerud som får denne satsen fra første elev, og Rustad som får denne satsen fra 190 elever). Totalrammen er redusert med grunnbeløpet Kroer skole hadde i alternativ 1(3,11 mill. kroner), til 168 mill. kroner.

Selv om Kroer skoles grunnbeløp er trukket ut av den totale rammen, vil denne modellen kunne hente ut gevinster i form av stordriftsfordeler som kan brukes til å styrke de øvrige skolene, eventuelt tas ut av skolebudsjettet. Dersom gevinstene tas ut av skolebudsjettet tas ressursinnsatsen ned som en naturlig følge, samtidig som aktivitetsnivået er det samme. Dette kan bety en reell effektiviseringsgevinst på 1,1 mill. i tillegg til de øvrige økonomiske besparelsene som skissert i tabell 4. Dersom elevene ved Kroer skole overflyttes til Rustad skole, vil økt kapasitetsutnyttelse av skolebygg også føre til lavere forvaltning-, drift- og vedlikeholdskostnader per elev.

Punkt 4 – Hva skal Kroer skole brukes til dersom den legges ned?

Bygningsmassen kan for eksempel brukes til:

- Lag og frivillighet
- Salg m/klausul om at man ikke kan starte skole
- Institusjon

Punkt 5 – Elever med særskilte behov – kostnadsberegninger og vurderinger

Reguleringer

100 %-midler er midler som tilføres den enkelte skole dersom skolen selv ikke klarer å håndtere ressurskrevende elever med spesielle behov innenfor egne rammer.

Regnskapstallene viser at barneskolene i perioden 2012-2017 samlet sett har blitt tilført 14,2 mill. kroner i tillegg til ordinær budsjettamme. I løpet av de siste 5 årene har Brønnerud og Kroer skole til sammen blitt tilført 1/3 av denne summen. Rustad og Åsgård skole har til sammen blitt tilført 1/10 av denne summen.

Andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning

Dersom vi ser på andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning i samme 5-års periode, ser en at Brønnerud og Kroer skole ligger høyt i forhold til de større skolene. Behov for ekstra ressurser til å håndtere ressurskrevende barn med særskilte behov, kan sees i sammenheng med andel barn med enkeltvedtak om spesialundervisning. Det ser ikke ut som antall elever med enkeltvedtak om spesialundervisning er proporsjonal med antall elever i skolen. Ei heller ser det ut til å ha sammenheng med sosioøkonomiske forhold i den enkelte skolekrets. Det har de siste årene vært rapportert omtrent 2 årsverk til spesialundervisning ved Kroer skole.

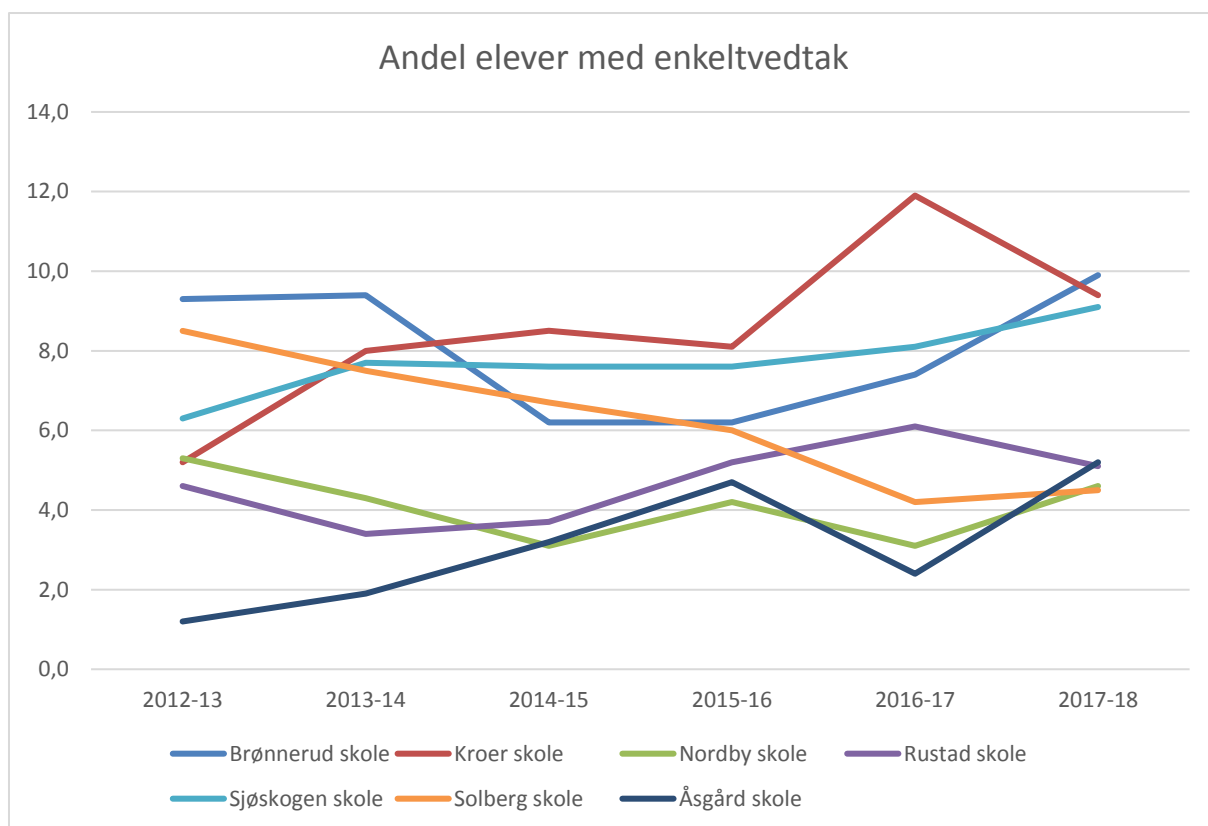

Diagram 2 Diagrammet viser andel barn med vedtak om spesialundervisning per 1. oktober 2012-2017.

Organisering av spesialundervisning

Man ser at de mindre skolene i større grad enn de større skolene organiserer spesialundervisningen i liten gruppe eller som enetimer. De større skolene gir i større grad spesialundervisning i ordinær klasse eller større gruppe. Dette tyder på at det er sammenheng mellom skolestørrelse og grad av fleksibilitet i oppgaveløsningen, samt evne til å håndtere ressurskrevende elever med spesielle behov innenfor de gitte økonomiske rammene.

Punkt 5 – Kostnadsberegninger og vurderinger på vedlikeholdsbehov

Vedlegg1 viser en oversikt over prosjekter til Kroer skole 2013-2017

Vedlegg 2 viser en oversikt over fremtidige behov for vedlikehold.

26.1 Vedlegg 1 - Oversikt prosjekter 2013-2017

26.2 Vedlegg 2 - Vedlikeholdsbehov 2018-23